

Srbija & Austrija Danas

Austrijski privrednici srpskog porekla ponos Srbije i Austrije

Trećina preduzeća u Beču je u vlasništvu građana srpskog porekla

Beograd, Beč // Beč je danas evropski grad sa najvećim brojem srpskih iseljenika. Oko 180.000 Srba živi u glavnom gradu Austrije, a u celoj zemlji više od 300.000. Čak trećina bečkih preduzeća je u vlasništvu građana poreklom iz Srbije. U Beču studira oko 2.500 studenata iz Srbije.

Austrija je danas partner Srbije na njenom putu ka Evropskoj uniji, ali se čini da nisu iskorišćene sve mogućnosti za saradnju. Interesantno je da Austrija ima deset puta veći BDP od Srbije. Kolokvijalno se kaže da je Austrija deseti deo Nemačke, a Srbija deseti deo Austrije.

Austrija je jedan od najznačajnijih

ekonomskih partnera Srbije i jedan od najvećih investitora u Srbiji. Prvi put u 2018. godini trgovinska razmena iznosila je preko milijardu evra. Oko 400 austrijskih firmi trenutno posluje u Srbiji. Suština je zalaganje za rast malih i srednjih preduzeća kao i porast ekonomske saradnje Austrije i Srbije. Najznačajniju ulogu ima srpska dijaspora koja je važna, baš zbog budućeg povezivanja Austrije sa Srbijom.

Između dve zemlje, najviše se trguje metalnim sirovinama. Potencijal Srbije je u smanjivanju izvoza polufabrikovanih proizvoda i povećanju izvoza gotovih fabrikovanih proizvoda.

Natalitet

Interesantan statistički podatak je i onaj vezan za natalitet, pošto pokazuje da je 1971. godine u Beču rođeno 17.198 beba, a da je među njima bilo 15.673 Austrijanaca i „svega“ 1.525 stranaca, a 2017. godine to je bilo potpuno drugačije. Naime, rođeno je 20.804 beba, od kojih su 10.706 bile Austrijanci, a 10.098 mališana kojima su roditelji poreklom stranci, što pokazuje da je broj beba kojima roditelji nisu Austrijanci porastao od 1971. godine za čak 562 odsto.

Tokom istorije odnosi dve zemlje su bili burni ali sada se interesi Srbije i Austrije preklapaju jer se Beč zalaže za proširenje EU i za osvajanje novog tržišta. Značajna je bila uloga Srbije i u aktivnom učešću u rešavanju problema migrantske krize u Uniji.

Kada je reč o budućim ekonomskim odnosima Srbije i Austrije očekuje dalje povećanje vrednosti trgovinske razmene i rast austrijskih investicija, prvenstveno u infrastrukturu, modernizaciju industrije, energetiku i obnovljive izvore energije. Jednu od najznačajnijih uloga u tome imaju preduzeća koja su pretežno u vlasništvu ljudi koji su poreklom sa ovog prostora. ■

Uspešni posao koji je nastao iz ljubavi

„Kada sam došao kao dečak u Austriju, to je bio težak trenutak za mene. Rođen sam u Požarevcu. Prvi razred osnovne škole završio sam u tadašnjoj Jugoslaviji, a nakon toga došao sam u Beč. Bilo je jako teško da se kao deca, sestra i ja, priviknemo na život u Beču jer nismo znali nemački jezik“, priča Slaviša Stević.

Tadašnji jedan dan naš sagovornik opisuje kao „ideš u školu, gledaš i ništa ne razumeš“. Roditelji su mu tada bili stalno na poslu. Oni su došli u Austriju još sedamdesetih godina prošlog veka. Naš sagovornik i njegova sestra su došli kod njih tek nakon što su im baba i deda umrli u tadašnjoj Jugoslaviji i nije bilo nikoga ko bi ih čuvao.

Državljanstvo

Slaviša i Sintija imaju austrijsko državljanstvo. Slaviša je uzeo državljanstvo još devedesetih godina prošlog veka. Odlučio je da uzme njihovo državljanstvo, jer postoje brojne prednosti. „Imajući u vidu da sam završio školu u Austriji lako sam dobio državljanstvo. Gledano sa ove vremenske distance čini mi se da je tada mnogo lakše bilo doći do državljanstva nego li danas“, ističe Slaviša.

„Nismo imali društvo da se igramo kao u Jugoslaviji. Velika barijera je bila nepoznavanje nemačkog jezika“, ističe on. Napominjući da je uprkos poteškoćama završio osnovnu školu u Beču, a zatim i za klima-tehničara.

„Nakon što sam završio za klima-tehničara otišao sam u tadašnju Jugoslaviju kako bih odslužio vojsku. Nakon odsluženja vojnog roka vratio sam se u Beč. Ubrzo kreću i ratovi, što je presudno uticalo na mene i moju porodicu da odustanemo od povratka u državu koja već u tom trenutku prestaje da postoji. Sa završenim zanatom za klima-tehničara našao sam posao kojim sam se bavio više godina“, objašnjava naš sagovornik. Sintija je pre 15 godina došla u Beč kod prijateljice kada je upoznala Slavišu. Venčali su se pre 14 godina i odmah na početku braka su počeli da razmatraju ideju za pokretanje privatnog posla.

Ona ističe da je tada njoj bilo jako teško da nađe posao, jer su se tražili brojni sertifikati da bi mogla da se zaposli, tako da su od početka pričali o mogućnosti pokretanja sopstvenog posla. Neke tri godine nakon braka odlučuju da zajedničkim snagama pokrenu i privatni biznis i otvore autoperionice.

„Do ideje o pokretanju uspešnog biznisa smo došli kada smo pre 11 godina počeli da tražimo da nam neko ručno opere auto. Tada smo našli samo

jedno mesto u Beču gde se to radilo ali za 80 evra. Kada smo čuli cifru ja nisam mogla da verujem da neko može toliko da naplaćuje tu uslugu. Nakon toga smo pomisli da bi to bila dobra ideja za pokretanje privatnog biznisa. Pomislili smo da možemo to da radimo, da napravimo takvu auto perionicu i da naplaćujemo manje od toga“, objašnjava Sintija.

O tome koliko je bitno da klijenti ostanu zadovoljni a cene uvek prilagođene i pristupačne govori i podatak da je i danas u njihovim autoperionicama cena pranja vozila

manja, od tadašnje cifre koju su tražili za pranje njihovog automobila.

Naš sagovornik pojašnjava da je suštinski ta ideja „sama došla“, mada su i ranije želeli da pokrenu nešto privatno samo nisu tačno znali šta.

„Želeli smo da budemo autentični, ali ovde u Beču svega ima. Tako da nam je ideja o otvaranju autoperionice sa ručnim pranjem vozila došla takoreći sama, nakon potrage da kvalitetno operemo svoj automobil pre više od jedne decenije.

Kada su došli do te ideje, ubrzo su počeli sa realizacijom. Znali su da je za

razvoj privatnog biznisa jedna od najbitnijih stavki i lokacija.

„Pronalazak lokacije je bio sledeći težak zadatak, nakon odluke o otvaranju auto perionice. Do lokacije smo došli sasvim slučajno preko poznanika. I što je bilo najbitnije prvu autoperionicu smo otvorili u centru Beča“, objašnjavaju naši sagovornici.

Sintija ističe da je najveći problem danas, kada je reč o njihovom poslu, to što je teško da se pronađu dobri radnici.

„Problem pronalaska radnika je taj što se neki radije odlučuju da žive od socijalne pomoći nego li da rade. Toga dosta ima kod ljudi sa Balkana“, ističe Sintija. Dodaju da kod njih rade ljudi različitih nacionalnosti, ali da su pretežno sa Balkana.

„Mi i danas radimo zajedno sa radnicima. Iako smo gazde, mi se ne razlikujemo od naših radnika po pitanju obaveza i težine posla. To je jedni način da se uspe u Austriji“, objašnjava formulu svog uspeha bračni par Stević. Ističu da kod njih u firmi niko ne izigrava gazdu, već oni rade zajedno za svoju dobrobit i veći uspeh.

„Suština je da smo ovaj posao pokrenuli zajedno. Zajedno smo ostvarili i svoje snove“, saglasni su Stevići. Za buduće planove ističu da bi želeli da ubrzo otvore još jednu auto perionicu. ■

Ilija Tufegdžić o privrednoj saradnji Austrije i Srbije

Beč // Postoji veliki potencijal za razvoj privredne saradnje Srbije i Austrije koji nije iskorišćen. Čak je privredna saradnja između Republike Srpske i Austrije, veća nego li sa Srbijom, kaže za Novi magazine Ilija Tufegdžić, član predsedništva Promitelštanda, frakcije Slobodarske partije Austrije u Privrednoj komori Austrije. Inače, on je prvi stranac izabran za člana ovog predsedništva.

Na pitanje zašto je neadekvatna saradnja privrede Srbije i Austrije Tufegdžić kaže da očigledno da o privrednoj saradnji ovih zemalja i mogućnostima razvoja ne razgovaraju osobe koje treba da to rade - privrednici.

Kao primer naveo je da se u najvećem broju slučajeva kada dolazila državna delegacija iz Srbije u Austriju, umesto da se organizuje susret sa privrednicima, razgovor vodi sa predstavnicima različitih srpskih udruženja, koji nemaju veze sa privredom Austrije. Inače, na izborima u Privrednoj komori Tufegdžiću je podršku dao i austrijski vicekancelar Hans Kristijan Štrahe, predsednik Slobodarske partije Austrije.

- Voleo bih da u svakoj austrijskoj

partiji ima što više naših kandidata i da svaka stranka pokaže interes za naše ljude, kao što to čine FPÖ. Mislim da mi svi imamo zajednički cilj nezavisno od stranke u kojoj smo a to je da omogućimo svim privrednicima što bolje uslove za poslovanje - naglasio je Tufegdžić.

Inače, tokom prethodnog četvorogodišnjeg angažovanja u Promitelštanu Tufegdžić je privukao veliki broj srpskih biznismena da se priključe Privrednoj komori, preko koje, kako sam kaže, sami imaju priliku da se bore za prava i

rešavaju aktuelne probleme. Celokupno njegovo zalaganje dovelo je do toga da se na prošlim izborima u Promitelštanu dvostruko uveća podrška koja je dobijena na prethodnim izborima.

- Spreman sam da pomognem ne samo onima koji već posluju, već i onima koji nameravaju da otvore firmu. Godinama sam preduzetnik i dobro znam sve probleme s kojima se suočavaju privrednici, posebno oni stranog porekla ili državljanstva - poručuje Tufegdžić, koji od 2000. godine živi i radi u Austriji.

Problem vikend obezbeđenja u Beču

Inače, Tufegdžić je godinama uspešan preduzetnik i vlasnik je firme za obezbeđenje, koja je štitila i mnoge svetske ličnosti. U tom kontekstu, Tufegdžić kao problem u Austriji navodi to što mnogi naši klubovi koriste usluge takozvanih „vikend“ obezbeđenja, pri čemu se radi često o ljudima sumnjivog morala kojima se ukazuje poverenje da brinu o lokalima. Tako se u medijima moglo u više navrata pročitati vest da su pripadnici obezbeđenja naših klubova koristili vatreno oružje i potom pobjegli u Srbiju. Nedavno je u Beogradu ubijen Luka Radulović, koga su austrijske vlasti tražile jer je kao pripadnik obezbeđenja pucao na jednog gosta kluba u Beču i potom pobjegao u Srbiju.

Na pitanje novinarki Novog magazina zašto se odlučio da se kandiduje na izborima za Privrednu komoru Austrije Tufegdžić kaže da nije želeo da ostane pasivan imajući u vidu da je dobro upoznat sa vrstom problema sa kojima se suočavaju privrednici stranog porekla. Kaže da intenzivno radi kako bi se olakšalo malim i srednjim preduzećima a pre svega kroz smanjenje poreza i dažbina ali i u uklanjanju niza birokratskih prepreka na putu ka otvaranju sopstvene firme.

Napominje da kada je on otvarao firmu u Austriji, da uprkos tome što je imao celokupnu dokumentaciju i diplome, da sve to nije bilo dovoljno i da je morao

sam, kao stranac, da polaže dodatne ispite, iako to generalno nije trebalo.

- Sada kada sam u Privrednoj komori svi preduzetnici sa prostora bivše Jugoslavije imaju kome direktno da se obrate za informacije i ko može da ih na pravi način zastupa u Privrednoj komori Austrije - naglasio je Tufegdžić. Interesantno je da je kao jedan od najvećih problema apostrofirao nejedinstvenost srpske zajednice u Austriji što ih onemogućuje da ostvare svoje ciljeve. Podsetio je da su već godinama ispunjeni svi uslovi da srpska zajednica u Austriji dobije status nacionalne manjine u toj zemlji, ali da je to i dalje nerešeno pitanje. ■

Markoviću počasna zlatna medalja grada Beča

U Skupštini grada Beča, gradonačelnik austrijske prestonice Mihael Ludvig priredio je prijem za delegaciju Srbije na čelu sa predsednikom Jedinственe Srbije i Skupštine grada Jagodine i predsednikom parlamentarne grupe srpsko - austrijskog prijateljstva u Skupštini Srbije Draganom Markovićem Palmom. Gradonačelnik Beča Mihael Ludvig je tom prilikom Draganu Markoviću Palmi uručio počasnu zlatnu medalju grada Beča, za koju je rekao da se retko dodeljuje.

„Zahvaljujem Vam se na svemu što radite za vaš narod kao i za odnose Beča i Srbije i Srbije i Austrije. Beč kao Beč je u svetu na visokoj poziciji, ali verujem da možemo jedni od drugih dosta da učimo. Za nas je kao i za vas veoma važna borba protiv bele kuge, jer je Beč grad koji brzo raste i ako dolazi do pada nataliteta i smanjivanja broja ljudi, dolazimo do problema u svemu i u finansijskoj infrastrukturi. Veoma rado sam prihvatio Vaš poziv da dođem u Jagodinu i vrlo rado ću doći“, izjavio je gradonačelnik Beča Mihael Ludvig. ■

Srbija & Austrija

Specijalni dodatak Srbija & Austrija je realizovan u okviru projekta „Austrijski privrednici srpskog porekla ponos Srbije i Austrije“. Ovaj projekat finansira Ministarstvo spoljnih poslova Republike Srbije u saradnji sa Udruženjem za razvoj umetničke i kulturne produkcije Art kultivator. Stavovi izneti u podržanom medijskom projektu, nužno ne izražavaju stavove i mišljenja organa koji je dodelio sredstva.